

მთავარი კომიტეტის ორგანო

№ 477 სთუთაბათი, მაისის 24 1923 წ.

უფალდღიური გაზეთი

ფასი 30,000

პარასკევს 25 მაისს, საღამოს 6 საათზე

ლიბერალიზმის ნიშნები და ღირებულება

გარდაცვალების შემთხვევაში დღეს გადამდებული იქნება პანაშვიდი ვერის წმ. ნიკოლოზის სა-საფლაოზე, რასაც აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთა განცხადებით და, ძეგლი, რძლები და ძმისწულები.

№ 416

1-1

პროვინციული კოლიტიკა თუ ავანტიურა?

დღეს ჩვენს გაზეთში იბეჭდება საქართველოს საგანგებო კომისიის დადგენილება, რომელიც ეხება „პარტიკულარული კომიტეტის“ და „სამხედრო-სა-ბის“ მოქმედებას. ეს აქტი საზოგადოებაში იწვევს ყურადღებას. როგორც ხაზს გადმოვს, ისე ხაზს გადმოვს მდგომარეობა ბანაკებში დაინტერესებულნი არი-ან იმით, რაც მოხდა. ჩვენ გვინდა ამ აქტს ჩამო-ვაშოროთ ყოველივე ვიწრო ხასიათი, ადამიანური აზროვნების გრძნობა უმძიმესი სასჯელის შესახებ და განვიხილოთ იგი პოლიტიკური თვალსაზრისით.

საბჭოთა წყობილების დამყარების დღიდან იწყება სოლიდარული მოქმედება იმ პარტიების, რომელთა შორის დემოკრატიული წყობილების დროს ფორმალურად იმდენი გაჩაღებული დამ-ფუძნებელი კრებები, თუ პრესაში, მაგრამ რომელ-ნიც უმთავრესი, ბურჟუაზიული წყობილების და-ცვისა და გამტკიცების საქმეში შეთანხმებული იყვნენ. ეს ბლოკი იტევს ყოველივე ჯგუფის პოლიტი-კურ ფიზიონომიას, დაწყებული ნაციონალ-დემო-კრატებით და გათავისუფლებული სოც.-დემოკრატებით“ და „ესერებთან“.

რა არის გამართლებები ნიადაგი ამ პარ-ტიების? როგორია ძირითადი საფუძველი მათი სოლიდარული მოქმედების? ცხადია არა ეროვნული პოლიტიკა, არამედ სოციალური საკითხი. ეს რომ ასეთი ამას ამოწმებს ის გარემოება, რომ აქ თავს-დებოდა ხალხი, რომელიც საქართველოს ავტონომიის წინააღმდეგ გააფთრებული იბრძოდა—მენშევიკები, აქ არის ხალხი, რომელიც აშკარად და გარკვევით მხოლოდ ბურჟუაზიული და თავად-აზნაურული ინ-ტერესების გამომხატველი იყო და არის—ეროვნულ-დემოკრატები, აქ არის ხალხი, რომელიც საბჭოთა წყობილების გზით ცდილობდა მენშევიკური საქმის კეთებას—დამოუკიდებელი სოც.-დემოკრატები.

განა ჩვენს პოლიტიკური ისტორია არ იცნობს მენშევიკების „ეროვნულ მოღვაწეობას“ სანამ მათ რუსეთის მშრომელი ხალხი არ გამოაძევა საქარ-ველოში? განა დღესაც კი ეროვნულ-დემოკრა-ტიულ პარტიის პასუხისმგებელი პირნი არ ებრძო-ვიან ქართულ ენას? განა სახელმწიფო სათანადო-როში ისინი არ აყენებდნენ ისეთ კანდიდატს, რო-მელმაც ქართული ენა კი არ იცოდა? სად იყო ეს „ეროვნული მოღვაწეობა“ მაშინ? და უკანასკნელად განა „ეროვნული პოლიტიკა“ მოითხოვს დღეს ქარ-ველი ხალხის მილიტარულ ავანტიურაში გახვევას? რომელ ჭკუათმყოფელ ეროვნულ მოღვაწეს, ვისთვის

არ გათვალისწინებდა ურან...

ქართველი მენშევიკები დღესაც დაძვრნა ან-ტანტის იმპერიალისტების დერეფნებში. მათი მთე-ლი გულსისკერით მიმართულია იქით, თუ როგო-რი გზებით და საშუალებებით „ჩაითრია“ ევ-როპის კაპიტალისტები საქართველოს „ველურ კო-მუნისტებისაგან“ ბრძოლაში. იმპერიალისტური ინ-ტერესები მათი მთავარი საოცნებო საგანია.

ევროპაში ორი წლის განმავლობაში ხეტია-ლით ყოვლადანაწევრებულ-ჩხვილებში არსებობდა უფროდნის მიაღწივს-გენუა-ლონანამ მათ ჩაილულის წყალობა დააღწიეს. ევროპის ბურჟუაზიის მენშევი-კების პარტიული კაპიტალის გაძლიერება კი არ აინტერესებს, არამედ საკუთარი ფინანსური კაპი-ტალის გაძლიერება-განვითარება მენშევიკების ხე-ლით. მართალია ანტანტამ de facto, კიდევ მეტი, de iure იცოდა მენშევიკური საქართველო, მაგრამ ეს ფაქტი ყოვლადანაწევრებული, საქართველოს პარტიკულარული არ მოსვლიათ ანტანტის იმპერია-ლისტებს. საბჭოთა რუსეთის შესუსტება წარმოად-გენდა ევროპის ბურჟუაზიის პრაქტიკულ მიზანს. მკითრე ერების რუსეთის სეპარატული ჩამოშორება უსათუოდ შეასუსტებდა საბჭოთა მთავრობის ძლი-ერებას. აი ამ პრაქტიკულ და ტაქტიკურ მოსაზრე-ბებით იყო გამოყენებული ანტანტის „გულუხვობა“ საქართველოს მიმართ.

დღეს საქართველოს მშრომელი მასსაც ჩარე-ულია მსოფლიო რევოლუციისათვის ბრძოლის ფერხულში. საქართველო მჭიდროდაა დაკავშირე-ბული საბჭოთა ფედერაციასთან. ანტანტის კაპი-ტალისტებსაც შეეცდოდათ აქეთ პოზიტიური საქარ-ველოს საკითხში. მათ ახლა არც საქართველო აინტერესებს და არც მენშევიკური პარტიის წინამ-ძღოლების ტრაგიკული ბედი.

საქართველო ძვირფასია ქართველი ერის ბედი და მომავალი, შეუძლია მიღება იმპერიალისტური ინტერ-ვენციის? როგორც ისტორია, ისე სინამდვილე ცხა-ტესად — შლიახტური პოლიტიკის მოშველიება. ამაო და უსაფუძვლო ამ მხრით ბ-ნ ჩხეიძეების „გულუხვობა“ და მოწყალება...

ალანდინაშავია შემდეგი დამახასიათებელი ფაქ-ტი. ევროპის მუშათა ორგანიზაციებში მენშევიკები

ეს დღეს ფაქტის საკითხია. ამაზე ფაქტები თვით მეტყველებენ. საინტერესოა მეორე მხარე მა-თი მოღვაწეობის. ეს არის ნაციონალური პოლიტი-კა. ჩვენ ზემოდ აღვნიშნეთ, რომ ნაციონალური პო-ლიტიკა არ აერთებს ამ ძალებს, ჩვენ ვიცით, რომ ერო-ვნული თავისუფლება არ მოვა იმ კოალიციიდან, სადაც მოთავსებულია თავად-აზნაურული და ბურ-ჟუაზიული ელემენტები.

ქართველი ხალხი გაცილებით მეტი პოლიტი-კოსია; მეტი შემგნებათ თავისი ინტერესების და საერთაშორისო მდგომარეობის, ვიდრე მენშევიკე-პარტიათა კოალიცია. ქართველი ხალხი უაღრესად პარტიის მცემელია ეროვნული თავისუფლებით. იგი კიდევ ზედის დეფექტებს და უსწორო ნაბიჯებს, მაგრამ მან იცის, რომ მხოლოდ საბჭოთა წყობი-ლების გზით შეიძლება, როგორც კლასობრივი, ისე ეროვნული ინტერესების დაცვა.

მოუხდევად ჭ-ნ ანტანტის ინდფერენტობი-სა, ქართველი მენშევიკები მაინც განაგრძობენ იავარად სეირნობას ევროპის ქუჩებში. ისინი სცი-ლობენ ყოველგვარ ლონისიბებათა გამონახვას. აწ-ყობენ მუშათა წრეებში ყალბი ინფორმაციით აღ-სავსე მოხსენებებს საქართველოს შესახებ და ამით სურთ ევროპის „საზოგადოებრივი აზრის“ საქარ-ველოსაკენ გადახრას.

როგორც ბერლინის გაზ. „ნაქანუნ“ გადმოგე-ცემს, ბ-ნ ჩხეიძის პოლიტიკაში გაუმართავს ჩვეუ-ლებრივი სენა. ჩხეიძის გადმოცემები—მენშე-ვიკურ ხურჯინიდან „ორიგინალური“ აზრები, რუ-სეთი, მისი აზრით, ისეთი ქვეყანაა, რომელიც მო-სისხლე მტერია დასავლეთის კულტურის, კერძოთ —პოლიტიკის. ამავე დროს რუსეთი მტერია სა-ქართველოსიც. აქედან ლოკური დასკვნა: საქარ-ველო და პოლიტიკა იმყოფებიან ერთნაირ მდგო-მარობაში. მათ ჩაყლაპეს უპირებს წითელი გე-ლაშაში—საბჭოთა რუსეთი. ჩხეიძე მოუწოდებს პოლიტიკებს: დაგვიხმარეთ, დაგვიხმარეთ. წითელი იმპერიალიზმის ბრძოლაში.

როგორც ვხედავთ, მენშევიკური დიპლომატია არა მარტო ძლიერი ანტანტის მახსურის როლშია გამოქმდილი, იგი „პატარა“ შოვინისტურ-რეაქციო-ნურ ქვეყნების მონა-პორჩილობის ჭაპანსაც ეწევა. საქართველოს მშრომელთა კლასისთვის აშკარაა მენშევიკების „საქმენი საგმირონია“. მენშევიკი არსებითად გაირცხა რევოლუციის იარაღისაგან. მენშევიკების არც აზროვნებას და არც ტაქტიკას არაფერი ახასიათებს რევოლუციონური სოცია-

*) იხ. „ტრიბუნა“ № 474.

გაზეთი „სტრიკუნა“ ღირს

თვიურად 700,000 მან.

ცალკე ნომერი ყველგან 30,000 მან.

რედაქცია და კანტორა: ტფილისი, სასახლის ქუჩა, № 6

ტელეფონი 10—84 — ფოსტის ყუთი, № 190.

განცხადებები

1 გვ. 200,000 მან. ნონაშელო

4 „ 150,000 „ „

საგალოშიაო განცხადება

1 გვ. 2,000,000 მან.

4 „ 1,000,000 „

ლიზმისა. ისინი ისტორიამ კონტრევოლუციის ბა-ნაკში გადასტყორცნა. ამ ბანაკიდან მათი გამოყვანა ყოველად შეუძლებელი საქმეა.

ჩხეიძეების „გამოსვლებს“ ბოლო მოვლავა. ამას ჰკულისხმობს საერთაშორისო რევოლუციის იდეა. სანამ ანტანტის ბურჟუაზია ბატონობს, ბურ-ჟუაზიული რეაქცია მძვინვარებს, მენშევიკებსაც აქვს გასაღები საზოგადოების ზედა ფენებსა და მუ-შათა კლასის არისტოკრატიულ ნაწილებში. მაგრამ მდგომარეობის რევოლუციის სასარგებლოდ შეცე-ლა ალაგმავს საერთაშორისო მენშევიკებს სათარეშო ასპარეზიდან.

საბჭოთა საქართველოს არ სჭირდება კონტრ-რევოლუციონური ძალების დახმარება. მით უმე-ტესად — შლიახტური პოლიტიკის მოშველიება. ამაო და უსაფუძვლო ამ მხრით ბ-ნ ჩხეიძეების „გულუხვობა“ და მოწყალება...

ალანდინაშავია შემდეგი დამახასიათებელი ფაქ-ტი. ევროპის მუშათა ორგანიზაციებში მენშევიკები

ნათელი ჯავახიშვილის განცხადება

ხუთშაბათს, მაისის 24, რუსთაველის თეატრ-ში დანიშნული ქართული თეატრის ნიჭიერი მსა-ხიობი ქალის ნ. ჯავახიშვილის ბენეფისი. ვინც კი ქართულ თეატრს თვალყურს ადევნებს ამ უკანას-კნელი მეოთხედი საუკუნის განმავლობაში, მისთვის ნ. ჯავახიშვილის სახელი უცნობი არ იქნება. ქარ-თულ სცენაზე მას საპატიო ალაგი უჭირას.

ნ. ჯავახიშვილის შემდეგ ერთი საუკე-თესო ამსრულებელია მისი როლებისა ნ. ჯავახი-შვილი.

მისი რეპერტუარი მრავალფეროვანია, ვის არ ახსოვს მის მიერ განსახიერებული, როდესაც „მზის-დაბნელებაში“ დარეჯანი „სიმინჯი“ში. მაშინწა-ლა „ივანობის-ღამე“ში, და სხვა. იგი დიდის ხელო-ვნებით ასრულებს—ყველა ამ როლებს. მისი საუ-

ახალი ამბები

გამოცდები. ექსტერნების საყურადღებოთ განათლების კომისარიატი აცხადებს, რომ ექსტერ-ნებს ეძლევათ უფლება ჩააბარონ გამოცდები ტეხ. ნიკოლოზის მიერ კლასის (ქართულ, სომხურ და რუსულ ენებზე), მხოლოდ იმ პირობებით, რომ წა-რადგენენ საჭირო საბუთებს და სათანადო გან-ცხადებებს გამოცდების კომისიის თავმჯდომარეს-თან. (ბელგიის ქუჩა № 4). განცხადებები მიიღება ყოველ დღიურათ 10—12 საათამდე. უკანასკნელი ვადა განცხადებების შეტანისა 2 ივნისია. გამოც-დები ექსტერნებისათვის იწყება 4 ივნისს. ამ კო-მისიის გარეშე, არავითარი გარეშე პირთაგანს ტეხ-ლისის ტენიკებში გამოცდები არ იქნება.

დამზღვევ კასში. დამზღვევი კასის გამ-გეობამ დაადგინა: დასაჯონ ის მუშა-მოსამსახუ-რეები, რომლებიც ივონებენ ავადმყოფობას და არ-ღვევენ კასის საავადმყოფო დადგენილებებს, ასე-თი პირების ვინაობა გადაეცემა პროფესიონალურ კავშირებს და გამოქვეყნდება გაზეთებში.

ახალი კინო-სურათი. განათლების კომი-სარიატის კინო სექციის ამ დღეებში გადააქვს საინ-ტერესო სურათი რევოლუციონური შინაარსის: „წითელი უმბაკები“. პიესაში გამოყვანილია მთავარ გმირად ბანდოტი მანჩო. მონაწილეობას ღებულო ბენ გადაღებაში აგრედვე ჯარის ნაწილებიც. სუ-რათის გადაღება დასრულდება ერთ კვირაში.

ბავშვთა დღესასწაული. დღეს განათლების კომისარიატის სოციალურ აღზრდის მთავარ-მმარ-თველობის ხელმძღვანელობით იმართება თავისუ-ფალ ბავშვთა პირველი დღესასწაული.

დღესასწაული დაწყება დღის 10 საათი-დან, თავისუფლების მოედანზე გაიმართება მიტინ-გი, რომლის შემდეგ სადღესასწაულო პროცესია ფეხით, ავტომობილით და ველოსიპედებით გაივ-ლიან მთავარ ქუჩებს, საღამოს 5 საათიდან ყველა რაიონებში გაიმართება საბავშვო ვარჯიშობა, ხო-ლო თეატრებში კი საბავშვო წარმოდგენები. გადა-წყვეტილია დღესასწაულის კინო-ტუნტზე გადა-ღება.

სადღესასწაულო კომისიის გადაწყვეტილი აქვს ბავშვთა დღესასწაული მოაწყოს ფართო მასშ-ტაბით.

რევოლუციონური და სოციალისტური ფრაზეო-ლოგიით გამოდიან, როგორც სოციალისტები, ჩვენ-ში საქართველოში, მათი მოქმედების გეგმა და გე-გმები არსებითად სხვანაირია, მენშევიკები მკიდ-როდ უკავშირდებიან ეროვნულ-დემოკრატებს. ქართ-ველ შოვინისტ-ნაციონალისტებს და მზავს რეაქ-ციონურ ელემენტებს. საქართველოს საგანგებო კომისიის ცნობა, რომელიც იბეჭდება დღეს ჩვენს გაზეთში, ამის საუცხოვო ილუსტრაცია მენშე-ვიკები „საერთო ინტერესების“ ნიადაგზე შეუერთ-დნენ მშრომელი ხალხის კლასიურ მოწინააღმდეგებს: ქართველ თავადებს, აზნაურებს, ვაჭრებს, რეაქციო-ნურ გენერლებს, შავ სამოღვაწეოებს და სხვებს. აი ვისი საშუალებით „იბრძვიან“ დღეს მენშევიკე-ბი, აი როგორი ხალხი შეადგენს მათს „არმიას“. ეს ასეც უნდა იყოს: საქართველოს მშრომელ მასსამ უკვე ზურგი აქცია დემოკრატიის მოტყუარებს და ანათებს მისცა მენშევიკ-ავანტიურისტების.

მენშევიკები კვლავ ძველი გზით მიდიან ის-ტორიის სამართალი სასტიკ პასუხს მოსთხოვს მათ...

კეთესო როლებია ზეფერინა „ორი-ჯიბგირი“ ფრო-შარი „ორი-ობოლი“ კაროენა „დარისპანის-გასაჭი-რი“ სოფიო „ფული და ხარისხი“ კუდინი და სხვა-კაცი „სინათლე“ მაღამ პრიუდანს, იმპერატორა გო-ტიეში“ ევლოკია ანტონოვა, „დღენი ჩვენი ცხოვ-რებისა“ და მრავალი სხვა, ამასთანავე იგი არის კეთილსინდისიერი მსახიობი და ყოველთვის მომ-ზადებული გამოდის სცენაზე, რითაც იპყრობს სა-ზოგადოების ყურადღებას. ხუთშაბათს მის საბენე-ფისოდ იდგმება „ორი-ობოლი“, რომელშიაც მომე-ნეფისე ასრულებს მაშინწალა-მთხოვარის ფროშა-რის როლს, რომლის ერთი საუკეთესო ამსრულებე-ლია მომენეფისე. ნ. ჯავახიშვილის დამახსოვრე-ბა ქართული მელპომენის ტაძარში ღირსია, რომ ქარ-თველმა საზოგადოებამ მას პატივი სცეს.

3. ბუთ—ლი.

